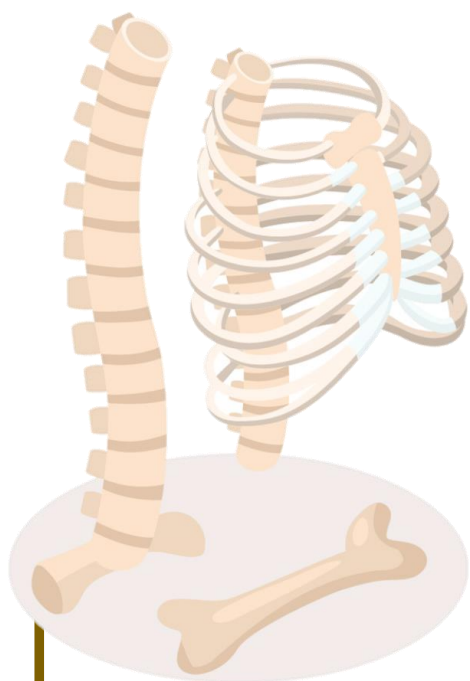

ภาวะการบาดเจ็บของ กระดูกสันหลัง และไขสันหลัง

บทความโดย
นพ.พล อนันตวรศิลป์
นพ.อนุภาพ พันธุ์คงทรัพย์
ราชวิทยาลัยประสาทศัลยแพทย์แห่งประเทศไทย

ภาวะการบาดเจ็บของกระดูก สันหลังและไขสันหลัง

การบาดเจ็บ ของกระดูกสันหลัง เป็นภาวะที่พบได้บ่อยในการเกิดอุบัติเหตุ สาเหตุที่พบได้บ่อย ได้แก่ **อุบัติเหตุทางจราจร (40-50%)**, **ตกจากที่สูง**, **การเล่นกีฬา**, ทำให้ถูกแรงกระแทกโดยตรงและโดยอ้อมที่บริเวณหลัง ส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บได้หลายระดับตั้งแต่อาการบาดเจ็บเล็กน้อยจนถึงรุนแรง ทำให้เกิดภาวะทุพพลภาพหรือเสียชีวิตได้

อาการ ในผู้ป่วยขึ้นกับตำแหน่งและความรุนแรงที่ได้รับ โดยตำแหน่งการบาดเจ็บพบบ่อยมากกว่า 50% ที่กระดูกสันหลังระดับคอ ตำแหน่งที่พบบ่อยระดับอื่น ๆ ได้แก่ กระดูกสันหลังระดับอกต่อเอว และระดับเอว ส่วนระดับความรุนแรงมีตั้งแต่ อาการปวดบริเวณที่ได้รับบาดเจ็บ, ภาวะหดเกร็งตัวของกล้ามเนื้อหลัง, อาการอ่อนแรงบริเวณแขนขา ตามตำแหน่งของไขสันหลังที่ได้รับบาดเจ็บ จนถึงอาการชาตามแขนขาลำตัว, ความผิดปกติของการขับถ่ายปัสสาวะ, อุจจาระ สำหรับการบาดเจ็บของกระดูกสันหลังระดับคอมีโอกาสเกิดความผิดปกติของสัญญาณชีพและการหายใจได้ เมื่อผู้ป่วยได้รับการตรวจวินิจฉัยว่ามีการบาดเจ็บของกระดูกสันหลังแพทย์จะทำการส่งตรวจทางรังสีเพื่อประเมินตำแหน่งและความรุนแรงของอาการบาดเจ็บเพื่อตัดสินใจในการให้การรักษาต่อไป

ภาวะการบาดเจ็บ ของกระดูกสันหลังและไขสันหลัง

2

การตรวจทางรังสีในผู้ป่วยที่ได้รับการ บาดเจ็บบริเวณกระดูกสันหลัง ได้แก่

1. X-ray

เอกซเรย์กระดูกสันหลัง เป็นการตรวจเบื้องต้น ดูรูปร่าง การเรียงตัวของกระดูกสันหลัง เพื่อหาภาวะกระดูกสันหลังแตก หรือเคลื่อน

2. CT Scan

การตรวจเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ เป็นการตรวจ ดูลักษณะโครงสร้าง, การเรียงตัวของกระดูกสันหลังโดยละเอียด เพื่อหา ภาวะกระดูกสันหลังแตกหรือเคลื่อน เป็นการตรวจ ที่ให้ความละเอียดมากกว่าการเอกซเรย์กระดูกสันหลังเบื้องต้น

3. MRI

MRI-การตรวจภาพโดยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า เป็นการตรวจเพื่อดูการบาดเจ็บของไขสันหลัง, เส้นประสาท, เอ็นยึดกระดูก, กล้ามเนื้อ รวมถึงเนื้อเยื่อ ต่าง ๆ โดยรอบกระดูกสันหลัง ซึ่งไม่สามารถเห็นได้จาก CT scan

ภาวะการบาดเจ็บ ของกระดูกสันหลังและไขสันหลัง

3

แนวทางการรักษา ในผู้ป่วยกระดูกสันหลังมีการบาดเจ็บควรได้รับการรักษาโดยรีบด่วน หลังจากการประเมินและให้การรักษเบื้องต้นแล้ว สิ่งสำคัญคืออย่าให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มเติม โดยการใช้กระดาน อุปกรณ์พยุงคอและหลังเมื่อจำเป็นต้องเคลื่อนย้ายผู้ป่วย บางกรณีหากมีกระดูกสันหลังเคลื่อนต้องใช้เครื่องดึงถ่วงน้ำหนักเพื่อลดการกดทับต่อไขสันหลัง สำหรับยาที่มีประโยชน์ในผู้ป่วยบาดเจ็บไขสันหลังในระยะแรกได้แก่ ยากลุ่มสเตียรอยด์ ขึ้นอยู่กับระยะเวลาและข้อบ่งชี้ทางการแพทย์

การรักษา ผู้ป่วยที่ได้รับการบาดเจ็บของกระดูกและไขสันหลัง มีหลากหลายระดับ ตั้งแต่การให้ยาลดการอักเสบ, ยาคลายกล้ามเนื้อ ช่วยลดอาการปวดที่เกิดจากการอักเสบของเส้นเอ็น, กล้ามเนื้อ หรือภาวะการหดเกร็งตัวของกล้ามเนื้อได้ การใส่อุปกรณ์พยุงคอหรือหลัง ช่วยลดการขยับของกล้ามเนื้อและกระดูกสันหลัง ช่วยลดอาการปวดในผู้ป่วยที่ไม่มีข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด

การผ่าตัด ในรายที่มีภาวะระบบประสาทถูกกดทับ ช่วยลดการกดทับของเส้นประสาทหรือไขสันหลัง ช่วยทำให้อาการทางระบบประสาทฟื้นตัวดีขึ้น นอกจากนี้ในรายที่มีภาวะกระดูกสันหลังหักหรือเคลื่อนและมีความไม่มั่นคงของกระดูกสันหลัง อาจมีการใส่เหล็กยึดตามกระดูกเพื่อเพิ่มความแข็งแรง ช่วยลดอาการปวดจากการบาดเจ็บได้

ตัวอย่างภาพ เอกซเรย์กระดูกสันหลัง และ CT scan ภาวะบาดเจ็บกระดูกสันหลังระดับอกต่อเอว